

Akwụkwọ Daniel - Nọmba Iri Asaa na Asaa

Ikpughe Ihe Yiri Amụma Ahụ: Adventism nke Laodisia n'afọ 1863 na Ụdị Ihe Nso nke Akwụkwọ Nso

Jeff Pippenger
2024-02-10

Nnupuisi nke Adventizim Laodicea na 1863, ka e gosiri n'ụdị ya site n'ọnụ ikpe a kpọtara megide iwughachi Jeriko.

Jọshua wee mee ka ha nọọ iyi n'oge ahụ, si, Onye ahụ a buru ọnụ n'ihu Onyenwe anyị, nke ga-ebili wughachi obodo a bu Jeriko: n'ime ọkpara ya ka ọ ga-atọ ntọala ya, n'ime nwa ya nke kasị nta ka ọ ga-eguzobe ọnụ ụzọ ámá ya. Jọshua 6:26.

Nnupuisi nke Adventism nke Laodisia n'afọ 1863, ka e jirila di ka ihe atụ site n'aka ndi na-ewu ụlọ juru nkume isi nkuku ahụ.

Jisọs sirị ha, Ụnu agubeghi mgbe ọ bula n'Akwụkwọ Nso, Nkume ahụ ndi na-ewu ụlọ juru, otu ahụ ka e mere isi nkuku: nke a bu ọrụ Onyenweanyi, ọ dikwa itunanya n'anya anyi? Ya mere asi m unu, a ga-anapu unu alaeze Chineke, e nye ya mba nke na-amiputa mkpuru ya. Matiu 21:42, 43.

Nnupuisi nke Adventism nke Laodisia n'afọ 1863, ka e gosiputara n'ụdị nwa ehi ọlaedo nke Eron.

N'ihia na ha gwara m, Soro anyi mee chi, ndi ga-aga n'ihu anyi; n'ihia na banyere Mosis a, nwoke ahụ nke kpọtara anyi n'ala Ijpt, anyi amaghi ihe meworo ya. M wee si ha, Onye ọbula nwere ọlaedo, ka ha yipu ya. Ha wee nye m ya: mgbe ahụ, atubara m ya n'okụ, nwa ehi a wee puta. Ma mgbe Mosis huru na ndi ahụ bu ndi gba ọto; (n'ihia na Eron emewo ka ha gba ọto ruo n'ihere ha n'etiti ndi iro ha). Opupu 32:23–25.

Nnupuisi nke Adventizim Laodisia n'afọ 1863, e jiri umu ehi ọlaedo abuo Jeroboam mee ihe nnochianya ya.

Ọ buru na ndi a arigoro ichu aja n'ulo Onyenwe anyi di na Jerusalem, mgbe ahụ obi ndi a ga-alaghachi ọzo n'ebe nna ha ukwu no, ya bu, n'ebe Rehoboam eze Juda no; ha ga-egbukwa m, laghachikwara n'ebe Rehoboam eze Juda no. N'ihia ya, eze ahụ kporo ndumodu, mee umu ehi ọlaedo abuo, wee si ha, Ọ di ukwu nye unu irigo Jerusalem: lee chi unu, O Izrel, ndi kpọtara unu n'ala Ijpt. O doro otu n'ime ha na Betel, nke ozokwa ka o tinyere na Dan. 1 Ndi Eze 12:27–29.

Nnupuisi nke Adventizim nke Laodisia n'afọ 1863 ka e mere ka ọ buru ụdị ya site n'aka amuma ahụ sitere na Juda, onye nwuru n'etiti inyinya ibu na odum.

O wee ruo, mgbe o risiri nri, ma mgbe ọ nusiri ihe onunu, na o tinyere n'elu inyinya ibu ya ihe ga-ebu ya, ya bu, maka onye amuma ahụ ọ kporoghachiri azu. Ma mgbe ọ laworo, odum zutere ya n'uzo, gbuo ya: a tufukwara ozu ya n'uzo, inyinya ibu ahụ guzokwa n'akuku ya, odum ahụ

guzokwa n'akukū ozu ahụ. 1 Ndị Eze 13:23, 24.

Nnupuisi nke Adventism nke Laodicea n'afọ 1863 ka e ji ihe nlereanya gosi site n'ule nke iri nke Izrel oge ochie, nke malitere ijeghari ha n'ozara.

Ma dị nnọọ ka m dị ndụ, a ga-ejuputa ụwa nile n'ebube nke Onyenwe anyị. N'ihina ndị ikom ahụ nile hụworo ebube m na ọrụ ebube m, ndị m ruru n'Ijịpt na n'ozara, ma nwalewo m ugbo a ugboro iri ndị a, ma erubeghi olu m isi; n'eziokwu, ha agaghi ahụ ala ahụ nke m nuru ndi nna ha iyi banyere ya, o dighikwa onye obula n'ime ndi kpasuru m iwe ga-ahụ ya: ma ohu m Keleb, n'ihina o nwere mmuo ozo n'ime ya, ma soro m n'uzo zuru ezu, ya ka m ga-ebubata n'ala ahụ ebe o gara; mkpuru ya ga-enwetakwa ya. Onu Ogugu 14:21–23.

Pol onyeozizi kuziri:

Ugbu a, ihe ndi a niile mere ha dika ihe atu: e deekwa ha n'akwukwo maka idu anyi odu, bu ndi ogwugwu nke ụwa biakwasiri. 1 Ndị Korint 10:11.

Na-akowa ukpuru amuma ahụ, Nwannaanyi White kwuru:

“Onye o bula n'ime ndi amuma oge ochie ekwuwo okwu, o bughị nke ukwu maka oge nke ha dika maka oge anyi, nke mere na ibu-amuma ha di ire n'ebe anyi no. ‘Ugbu a ihe ndi a niile mere ha ka ha buru ihe atu: e dekwara ha maka idu anyi odu, bu ndi ogwugwu ụwa biakwasiri.’ 1 Ndị Korint 10:11. ‘O bughị nye onwe ha, kama nye anyi ka ha na-eje ozi n'ihe ndi ahụ, nke ndi kwusara unu ozi oma site na Mmuo Nso ezitere si n'eluigwe ugbo a koru unu; ihe ndi a ka ndi mmuo ozi na-achosi ike ileba anya n'ime ha.’ 1 Pita 1:12....”

“Baibul achikotara ma kee aku ya onu maka ogbo ikpezu a. Ihe omume ukwu niile na omume nso ndi di oke njo nke akuko ihe mere eme nke Agba Ochie aburula, ma na-abukwa, na-emeghari onwe ha n'ime nzuko n'ubochi ikpezu ndi a.” Selected Messages, akwukwo 3, 338, 339.

Ozi nke mmiri ozuzo ikpezu, di ka Aisaia si kwuo, bu ozi; n'ihina o na-akowaputa na ndi ajo omume ga-aju inu ya, ma o na-akowa ozi ahụ dika “ahiri n'elu ahiri”.

Onye ka o ga-akuziri ihe omuma? onyekwa ka o ga-eme ka o ghota ozizi? ndi a napuru ara mmiri ara ehi, ndi a doputara n'obi nne. N'ihina iwu ga-adi n'elu iwu, iwu n'elu iwu; ahiri n'elu ahiri, ahiri n'elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakirikwa ebe ahụ: n'ihina o ga-eji egbugbere onu nsu nsu na asusu ozo gwa ndi a okwu. Ndi o siri ha, Nke a bu izu ike nke unu ga-eji mee ka onye ike gwuru zuru ike; nke a kwa bu ume ohuru: ma ha ekweghi inu. Ma okwu Onyenwe anyi ghoru ha iwu n'elu iwu, iwu n'elu iwu; ahiri n'elu ahiri, ahiri n'elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakirikwa ebe ahụ; ka ha wee gaa, daa azu, buru ndi e tiworo agbaji, buru ndi a toro n'onya, ma burukwa ndi e jidere. Aisaia 28:9–13.

N'ime ahiri isii ndi anyi ka choputara, ma n'ezie e nwekwara ndi ozo anyi na-egosighi, otu na-emesi 1863 ike di ka njedebe nke ule na-aga n'ihu nke dugara n'ikpafu n'ozara. Abu na-emesi ike na a gafere otu ndi nke ogbugba ndu mbu ma dochie ha site n'otu ndi a hoputara ohuru. Otu na-akara obubu onu maka iwughachi ihe e zubere ka a hapu ya ka o buru nke e bibiri emebi ma gbahapu n'okpuru obubu onu Chineke dika o di, ma nke ozo na-akara obubu onu maka ilaghachi

ebe a machibidoro gi iga. Abuọ na-enye ihe atụ nke adigboroja nke mbadamba abuọ nke Iwu Iri ahụ, bụ ndị nọchiri anya mbadamba abuọ Habakuk.

Ehi ọlaedo nke Erọn na Jeroboam na-anọchi anya onyinyo adigboroja nke ekworo, nke nọchiri anya chaatị adigboroja nke 1863. Mgbe a chikọtara ha ọnu, ndị àmà abuọ ahụ, bụ Erọn na Jeroboam, na-akuzi na tebụl abuọ Habakuk nọchiri anya otu tebụl, n'otu ụzọ ahụ kwa tebụl abuọ nke Iwu Iri ahụ nọchiri anya otu iwu Chineke. Ha abuọ ọnu na-aghọ otu akara, nke e si na abuọ mejuputa ya mgbe a chikọtara ha ọnu. Otu ike omume amụma ahụ nke tebụl abuọ nke iwu Chineke dịkwa n'ime tebụl abuọ Habakuk, ma ọnu, adigboroja Erọn na Jeroboam na-ekwu gbasara ihe omume amụma ahụ.

A na-egosiputa ọgbọ mbụ nke Adventism site n'ihe oyiyi nke ekworo di n'Ezikiel isi nke asatọ. Ọhụ nke malitere n'ubochi nke ise, nke ọnwá nke isii n'afọ nke isii, n'isi nke asatọ nke Ezikiel, na-aga n'ihu ruo n'isi nke itoolu, ebe e ji gosiputa ika akara nke puku narị anọ na iri anọ na anọ ahụ. Mgbe Nwanyị White na-ekwu maka ihe atụ nke ika akara di n'isi nke itoolu, ọ na-etinye njirimara nke agwa Chineke nke na-egosi na ọ bụ n'ogbo nke atọ na nke anọ ka Chineke na-ekpe ndi na-adighi erube isi ikpe. Ya mere, ọ na-etinye eziokwu nke jikọtara kpomkwem na iwu nke abuọ, nke bụ iwu na-amachibido ife arusi, dika umu ehi ọlaedo nke Erọn na nke Jeroboam di.

“O kporo nwoke ahụ yi uwe ọcha akwa linin, onye inkhorn nke odeakwukwo di n'akuku ya; Jehova wee si ya, Gafee n'etiti obodo ahụ, n'etiti Jerusalem, tinye akara n'egedege ihu ndi ikom ahụ na-asu ude ma na-eti mkpu n'ihu ihe aru nile a na-eme n'etiti ya. Ma o siri ndi ozo n'inu m, Soro ya gafee obodo ahụ, tibie: ka anya unu ghara izoputa, unu enwekwala ebere: gbuchapu kpamkpam ndi agadi na ndi na-eto eto, ma umu agboghọ na umuntakiri na ndi inyom: ma unu abjarula nso nwoke obula nke akara ahụ di n'ahu ya; malitekwa n'ebe nsọ M. Ha wee malite n'aka ndi okenye ahụ no n'ihu ulo ahụ.”

“Jisọs na-achọ ihapu oche ebere nke ebe nsọ nke eluigwe ka O yikwasị uwe nke ibo ọbọ ma wusa iwe Ya site n'ikpe n'ahu ndi ahụ na-anatabeghi ihè Chineke nyere ha. 'N'ihu na a naghi emezu ikpe megide ọru ojo ozo ozo, ya mere obi umu mmadu na-adi n'ime ha n'uju ime ihe ozo.' Kama ka ndidi na ogologo ntachi obi nke Onyenwe anyi gosiputara n'ebe ha no mee ka obi ha di nro, ndi na-adighi atụ egwu Chineke, ndi na-adighi ahukwa eziokwu n'anya, na-eme ka obi ha sie ike n'uzo ozo ha. Ma e nwere okè obuna n'ogologo ntachi obi nke Chineke, otutu mmadu na-agafe okè ndi a nke ukwu. Ha agabigala okè amara, ya mere Chineke aghaghi itinye aka ma gosi na nsopuru nke Ya ziri ezi.”

“Banyere ndi Amoraịt, Onyenwe anyi kwuru, si: 'N'ogbo nke anọ ka ha ga-aloghachi ozo n'ebe a: n'ihu na ajo omume nke ndi Amoraịt erubeghi oke.' O bu ezie na mba a putara ihè n'ihu ikpere arusi na nruru aka ha, ha akabeghi ejuputa iko nke ajo omume ha, Chineke agaghikwa enye iwu ka e bibie ha kpamkpam. Ndi mmadu ga-ahu ike nke Chineke ka e gosiputa ya n'uzo puru iche, ka a ghara ihapu ha n'enweghi ihe ngopu. Onye Okike ahụ juputara n'obi ebere di njikere idi ajo omume ha ruo n'ogbo nke anọ. Mgbe ahụ, o buru na ahughi mgbanwe o bula ka mma, ikpe Ya di iche iche ga-adakwasị ha.”

“N'eziziri na-enweghi ntupo, Onye Enweghi Nsucha ka na-edebe akwukwo ogugu banyere mba nile. Mgbe a ka na-enye ebere Ya site n'ikpoku ka e chegharia, akwukwo ogugu a

ga-anogide meghee; ma mgbe onuogugu ahụ ruru okè ufodu nke Chineke kpebiri, ozi nke iwe Ya amalite. A na-emechi akwukwo ogugu ahụ. Ndidi nke Chineke akwusi. Enweghikwa aririo ebere ozo n'ihu ha.”

“Onye amuma ahụ, ka o na-eleba anya n'ime otutu ogbo ndi ga-abia, huru oge a ka e gosiri n'ihu ohu ya. Mba di iche iche nke ogbo a abwo ndi natara ebere ndi na-enweghi atu. E nyewo ha ngozi kasi horo nke eluigwe; ma idebawo mpako na-abawanye, anyaukwu, ikpere arusi, nleli Chineke, na enweghi ekele di ala megide ha. Ha na-eme ngwa ngwa imechi ndeko ha n'ihu Chineke.”

“Ma ihe nke na-eme ka m maa jijiji bu eziokwu ahụ bu na ndi natara ihè na ihe ugwu kasinu emerula site n'ajo omume na-achi ebe niile. N'ihu mmetuta nke ndi ajo omume gbara ha gburugburu, otutu, obuna n'ime ndi na-ekwuputa eziokwu, ajula oyi ma a na-ebudakwa ha n'ike nke nnukwu iyi ajo omume ahụ. Nleli zuru uwa onu a na-atukwasị nsopuru Chineke n'ezie na idi nsọ na-eduga ndi na-ejikotaghi onwe ha nke oma na Chineke n'ila n'iyi nsopuru ha nye iwu Ya. O buru na ha na-eso ihè ahụ ma na-erubere eziokwu isi site n'obi, iwu nsọ a ga-adi ha obuna karija oke onu ahia n'oge a na-eleda ya anya ma na-ewepu ya n'onodu ya. Ka enweghi nsopuru nye iwu Chineke na-aputa ihè karija, otu ahukwa ka akara nkewa di n'etiti ndi na-ebe ya na uwa na-aputa n'uzo doro anya karija. Ihunanya nye ukpuru nsọ ndi ahụ sitere n'aka Chineke na-abawanye n'otu otu di ka nleli a na-ele ha si abawanye n'otu ozo.

“Nsogbu ahụ na-abiarukwu nso ngwa ngwa. Onuogugu ndi na-ariwanye elu oso oso na-egosi na oge nleta Chineke foro nke nta ka o bjaruo. O bu ezie na O naghị achọ ita ahuhu, ma n'agbanyeghi nke ahụ O ga-ata ahuhu, nke ahụ kwa n'egbughi oge. Ndi na-eje ije n'ihè ga-ahụ ihe iriba ama nke ihe ize ndu ahụ na-abiarukwu nso; ma ha ekwesighi inodu juu, na-atu anya mbibi ahụ n'enweghi nchegbu, na-akasi onwe ha obi n'okwukwe na Chineke ga-echebe ndi Ya n'ubochi nleta ahụ. O di nnoo anya na nke ahụ. Ha kwesiri ighota na o bu oru ha irusi oru ike nke oma iji zoputa ndi ozo, na-elekwasị anya n'ebe Chineke no n'okwukwe siri ike ka O nyere ha aka. 'Ekpere umeala n'obi nke onye ezi omume na-ekpe n'ike na-arụ oru nke ukwu.'

“Yist nke nsopuru Chineke efunahubeghi ike ya kpmkpam. N'oge ihe ize ndu na nkuda mmuo nke nzuko-nsọ kacha njo, obere igwe ahụ nke guzo n'ihè ga na-asu ude ma na-eti mkpu n'ihu aru aru nile a na-eme n'ala ahụ. Ma karisia, ekpere ha ga-arigo n'ihu nzuko-nsọ, n'ihu na ndi otu ya na-eme di ka omume nke uwa si di.

“Ekpere siri ike nke mmadu ole na ole a kwesiri ntukwasị obi agaghi aba n'efu. Mgbe Onyenwe anyi ga-aputa di ka onye obo, O ga-aputakwa di ka onye nchebe nke ndi niile debere okwukwe n'idi ocha ya ma debe onwe ha n'enweghi ntupo sitere n'uwa. O bu n'oge a ka Chineke kwere nkwa ibooro ndi nke Ya a hoputara, ndi na-akpoku Ya ehie na abali, n'agbanyeghi na O na-adite aka n'inagide ha.

“Iwu ahu bu: 'Gafee n'etiti obodo ahu, gafee n'etiti Jerusalem, ma tee akara n'egedege ihu nke ndi ikom ahụ na-asu ude ma na-ebe akwa n'ihu aru nile jogburu onwe ha a na-eme n'etiti ya.' Ndi a na-asu ude ma na-ebe akwa anowo na-ekwusa okwu nke ndu; ha adula odu, baakwa mba, rikwa aririo. Ufodu ndi na-eme ka Chineke ghara isopuru cheghariri ma wedaa obi ha n'ihu Ya. Ma ebube nke Onyenwe anyi esiwo n'Izrel puo; o bu ezie na otutu ka nogidere

na-eme ụdị ofufe okpukpe, ike Ya na ọnụọ Ya adighi.” Testimonies, mpiakọta nke 5, 207–210.

Iji kewaa ọhụụ nke ikpọkọta akàrà dika Ezikiel siri gosiputa ya n’uzọ ziri ezi, ọ dī mkpa ighota ọgbọ anọ nke Adventism. Nwannaanyi White malitere akukū ederede anyi hooro site n’itu aka ozugbo n’isi nke itoolu nke Ezikiel, ma akukū ahū anyi hooro na-ejedebe kwa site n’itu aka ozugbo n’isi nke itoolu nke Ezikiel. N’akukū ederede ahū ọ na-ekwu banyere Ezikiel, “Onye amuma ahū, ka ọ na-ele anya n’ala n’ogbo ndi ga-abia, e gosiputara oge a n’ihu ọhụụ ya.” Ezikiel huru onodu ndi na-eme n’oge a na-akara otu nari na iri anọ na anọ puku akàrà.

N’isiokwu gara aga, anyi jiri amaokwu atọ kpomkwem sitere n’aka Mmuo nke Amuma mata na “ndi mmanya nke Ifrem” nke Aizaiia, ndi a n’amaokwu a kporo “ndi ikom ochie,” ndi kwa n’ebe amaokwu abuo ahū no na-anochi anya ochichi Jerusalem (Adventism), apughi ihu na a ga-enwe ngosiputa di ike nke ike Chineke dika n’afu ndi gara aga. N’amaokwu a, otu ngosiputa ahū nke ike Chineke nke ha juru ihu ga-eme dika akukū nke ikpe Chineke nke a ga-eweta n’isi ha, n’ihi na e kwuru na, “ndi madu ahu ga-ahu ike Chineke ka egosiputara ya n’uzo puru iche, ka ewe ghara inwe ihe ngopu o bula.”

Adventizim nke Laodisiaaju ihu ngosiputa nke mmiri ozuzo ikpeazu nke malitere isa ntakiri n’ubochi Septemba 11, 2001, ma ha ga-ahū njedebe kasinu nke mmiri ozuzo ahū mgbe a ga-emeghachi ozi nke Mkpu Etiti Abali n’ubochi ikpeazu. Ozi ahū bu Alakuba nke Ahuhu nke atọ. O bughu ndi ndu Izrel oge ochie, ndi ka kpogidere Mesaya ha n’obe, huru mgbe e wusara Mmuo Nso n’ubochi Pentikost?

Akukū Akwukwo Nso a na-akowa nzuko-ukwu, nke, dika ihe gbara ya gburugburu si di, Ezikiel na-anochi anya ya dika Jerusalem; ndi otu no n’ime nzuko-ukwu ahū (Jerusalem) ka e ji “obere igwe” tunyere, bu ndi a makwaara di ka ndi “na-eje ije n’ihè,” ma burukwa “ndi ole na ole kwesiri ntukwasi obi.” Bible na-akuzi na a kporo “otutu” mmadu, ma a horo “ndi ole na ole.” Isiokwu nke akukū a gunyekwara onuma Chineke nke a na-ewetara ndi Ya. Ndi ahū ewetala ikpe ha n’elu onwe ha, ma Chineke na-ekwuputa kpomkwem na o bu ndi mmuo-ozu Ya na-aruzu oru mbibi ahū. Chineke anaghi agha ugha mgbe o bula, o kpowokwa nkwa na o bu Ya na-eleta ajo omume nke mmadu ruo n’ogbo nke atọ na nke anọ. Ikenye mmezu nke ikpe ahū n’aka onye o bula ozo na-abughu Chineke bu igonari agwa Ya, ma gosi na O bu onye ugha.

Akukū a na-akowaputa na mgbe ndi mmuo ozi mbibi nke Ezikiel malitere igafe n’etiti Jerusalem, o bu mgbe ahū ka “oru nke iwe Ya na-amalite.” Iwe Chineke na-amalite na Jerusalem, nke bu uka Ya, nke bu Adventism nke Laodisia.

N’ihi na oge eruola ka ikpe bido n’ulo Chineke: o burukwa na o bido na mbu n’ebe anyi no, gini ka njedebe ga-abu nke ndi na-erubeghi ozioma Chineke isi? 1 Peter 4:17.

Iwe Chineke na-aruzu site n’aka ndi mmuo-ozu Chineke, ma mgbe oru ha malitere, e nyere ha iwu ka ha “tua,” mmadu niile, ma ka “anya unu ghara izoputa, unu atukwala ebere: gbuchaa kpmkpm ndi agadi na ndi ntorobia, ma umu agbogho na umuntakiri, na ndi inyom: ma unu abiakwutekwala nwoke obula nke akara ahū di n’ahu ya; malitekwa n’ebe nso M di.” Iwe Chineke na-emezu site

n'aka ndi mmuo-ozu di nsu, ma isi okwu anyi na-achọ ikowaputa ebe a bu na mmalite nke ozi nke iwe Chineke na-emezu n'ogbo nke anu.

Anyi ga-aga n'ihu na omumu a n'isiokwu na-esonu.

O ga-erukwa n'ubochi aja nke Onyenwe anyi, na M ga-ata ndi isi, na umu eze, na ndi niile yi uwe ndi mba ozo ahuhu. N'otu ubochi ahu kwa ka M ga-ata ndi niile na-awulikwa n'elu onu uzo, ndi na-eju ulo ndi nna ha ukwu ime ihe ike na aghughu ahuhu. O ga-erukwa n'ubochi ahu, ka Onyenwe anyi kwuru, na a ga-enwe mkpotu nke iti mkpu sitere n'onu uzo ama azu, na ikwa akwa sitere n'akuku nke abuo, na nnukwu nkuda sitere n'ugwu nta nile. Kwasi akwa, unu ndi bi na Maktesh, n'ihu na e bibiela ndi ahia nile; e bibikwara ndi niile na-ebu olaocha. O ga-erukwa n'oge ahu, na M ga-eji oriona chogharja Jerusalem, ma taa ndi ikom ahuhu bu ndi kwusiri ike n'ebe ha doro di ka mmanya n'akpukpo ya: ndi na-ekwu n'obi ha, Onyenwe anyi agaghị eme ezi ihe, o gaghikwa eme ihe ojoo. Zefania 1:8-12.